

ТРИ ЦЕНТИ в З.А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 — Тел. У. Н. Консул: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ОСТАННІЙ ДЕНЬ ПЕРЕД ВИБОРАМИ ПРОХОДИТЬ СПОКІЙНО

Всі кандидати на президента викінчили свою передвиборчу агітацію в суботу або в неділю, а на понеділок призначили тільки традиційний запис до виборців, щоб лавово йшли до голосування. Президент Труман виголосив свою останню промову в Нью-Йорку в п'ятницю 29 жовтня в Академії мистецтв у Брукліні, а після негально вийшов до своєї місцевості Індівенденс, у стейті Мічиган. Він останній там через вівторок 2 листопада, щоб віддати свій голос. При підсумках, зі своєї передвиборчої агітації він виказує, що виголосив разом 272 промов і переїхав 23,000 миль дороги. Він заявив, що своїми промовами промовив нехиті східні стейти і певен свого вибору.

Губернатор Тамес Е. Дюї покінчив свою передвиборчу працю поїздом в Медисон Сіквер Гарден у суботу 30 жовтня, а після поїхав на свою ферму в Говлінг, у горішній частині стейту Нью-Йорк. Він певен свого вибору на підставі обрахунків, як переміг інститут прикладної опії д-ра Гелоп в Принстон, Н. Дж.

Кандидат Прогресивної партії, Генрі Волес, виголосив, що промови під час недільних зборів у Нью-Йорку і в Брукліні і втратив повного члена народу на його віках. Ні одна з газет не ворожить Волесу, перемогти при виборах хоч би в одному стейті, а з відомлення з усіх сторін кажуть, що його кандидататура притягнула менше голосів ніж він надіявся тому, що за ним стоять комуністи.

Норман Тамес, кандидат Соціалістичної партії у своїй прощальній промові в Нью-Йорку обіцяв в майбутності дати свою підтримку якійсь новій партії, яка, на його думку, повинна створитися для продовження політичної демократії. Про Волеса він сказав, що „англійськими словами він говорить мовою Молодого підчас американських виборів“ і „збирає великі фонди на кампанію своїми обідами, на які учасники платять по \$100 в інтересі простої людини“.

Інші кандидати на президента, яких загалом є 16, вважаються кандидатами тільки для рахунку голосів і мають своїх односторонніх тільки в деяких стейтах. Вимог творить губ. Дж. Стром Турмонд з Савт Кароліни, який може дістати голоси Колегії Електорів з 4 південних стейтів. Він кандидат за організацію Стейтсменів Прав, яка на ділі є відомком Демократичної партії.

ПЕРЕДВІЧАЄ ТІЛЬКИ ВТРАТУ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Нью-Йорк. — На випадок війни між Америкою й Сосами ніхто не зискає нічого, а всі потерплять тільки втрати — оце опінія д-ра Гордана на Ватсона, професора Колумбійського університету, яку він висловив перед Жидівською Радою Доброїдності. Як підставу такої поміччя: Швидкий поступ в техніці нищення вказує, що знищення буде таке загальне, що в практиці ніхто не може віднести хісна з війни. Військова

ПРИ ВІЙСЬКОВІЙ БРАНЦІ ВІДКИДАЮТЬ ПЕРЕСІЧНО 72 ВІДСОТКИ МОЛОДІ

Вашингтон. — Урядовці Пособової Служби з десяти найбільших міст в країні повідомляють, що пересічно 72% молоді у віці 24 і 25 років показують невідповідні до військової служби. Найгірше стоїть справа у Нью-Йорку, де неспосібних є 87,5%, а найліпше це є в Лон Анджелен, де відкидають „тільки“ 37%. Як головну причину неспосібности згадують невротичні заборення. Для порівняння згадують, що під час другої світової війни, в часі від листопада 1940 р. до серпня 1945 р., відкинуто пересічно 35,8% молоді, як неспосібної до військової служби. Тоді провірено 17,954,500 осіб. Урядовці, які переводять провірку, вказують на те, що ветерани світових воєн цілком звільнені від побору, з тих, що тепер покликають до бранки, це пересічно танд, які зараховані до класу 4-Ф. Вони були затримані при різних роботах під час війни і вже тоді були зараховані до менше спосібних. Якби 10 відсотків таких людей почувалися тепер ліпше. Директор Пособової Служби, Луїс В. Герші, каже, що він передчував наперед такий відсоток неспосібних рекрутів.

ДВАДЦЯТЬ ОСІВ ВМЕРЛИ ВІД ДИМУ.

Донора, Па. — У цій місцевості, що лежить в околиці Питебурга, впродовж п'ятидні, суботи і неділі, померло 20 людей від задихи, спричиненої поволокою грубого диму, змішаного з повітряними випарами. Є це старші люди, хворі на астму або люди, хворі на легені. До шпиталів утікає така кількість людей для шукання рятунку, що в шпиталах не стало вже місця. Місцевість Донора нараховує 12,000 мешканців. Вона положе на над рікою Мононгагіла, отже здогадуються, що випари з ріки мають щось спільного зі смертю і загрозою.

РЕВОЛТА В ПЕРУ ПРИ- НЕСЛА НОВИЙ УРАД.

Буенос Айрес. — Військова революція в Перу, яка вибухла з кінцем минулого тижня серед військових кол під впливом правих елементів, привнесла до уступлення президента Луїса Бустаменте Рівері. На його місце прийшов тимчасовий уряд під проводом генерала Мануеля Одрі. Він іменував членів кабінету з самих військових людей.

перемога не зможе знищити ідеологічних різниць. Коли обидва погуги прийдуть до такого висновку, тоді вони зрозуміють, що нема іншої ради як життя в мирі і співпраця для добра людства. Ватсон передбачує, що сила комуністів зростає ще в Китаю, і в Індії.

Понад 200 українських скиталь- ників на свободі в Америці

Нью-Йорк, 1 листопада. — Щоденник Нью-Йорк Таймс в другій частині свого видання присвячує першу новинку ново-прибувших імігрантам і описує їх поведінку. Каже, що з 813 імігрантів, які приїхали кораблем Джеренал Блек у суботу, 318 опинилися в Нью-Йорку. Зпоміж них на першому місці згадає українську родину Володимир Чорнодольського, що приїхала в Америку завдяки їх рідні, а це Мирона Кровця. Всі вони пішли наперед до української католицької церкви при Іст Семі вулиці, щоб скласти подяку Всевишньому за щасливе прибуття до нового краю. В розмові з донечкою Чорнодольських, семіричною Іриною, кореспондент Кенет Камбел довідався, що вона назвала свою нову ляльку „Солодка Америка“.

Довгий звіт щоденника Н. Й. Таймс нагадує тільки про прихильність, з якою зустрінули 813 нових імігрантів зі скитальщини при їх висіданні в суботу 30 жовтня пополудні у причалі ч. 61 при Вест 21 вулиці представники влади, а саме: іменем президента Трумана, генеральний прокуратор Там Кларк, іменем губ. стейту Нью-Йорк Тамеса Е. Дюї стейтвий комісар для розселення Едвард Корсі, а потім особисто голова Федеральної Комісії для Діти Уго Карує, посолник міста Нью-Йорку Вільям О'Двайер і кардинал Франсис Спелман. Після привіту, виголошеного по англійськи посадином, відповів один з нових імігрантів по англійськи, а потім хором заспівали всі імігранти пісню: „Боже благослови Америку“ („Гад блес Америки“). Численні кореспонденти брали світлини, а теж зняли фільму з цієї картини.

Перевірка нових імігрантів не йшла гладко, бо це перший раз уряд відповідав за новий персонал, запрошений до обслуги нових імігрантів. Уряд не мав доки свого персоналу, то в пригоді стали йому ті добровільні організації, які досі займалися спровадженням імігрантів, отже: Нешенел Кетолік Велфер Конференс, жидівська ГАІАС, Світова Рада Церков і ін. Через катол. організацію ввійшли до обслуги імігрантів 3 українські жінки і о. Любачівський. Цей персонал не був вистачальний для обслуги, і тому робота йшла доволі пияво. На всякий випадок від год. 5 пополудні до 1 по півночі перевірених всіх. Подавляюча частина, яка мала від своїх родин в Америці запевнення, що вони будуть прийняті в їхні дома, вийшла до родин чи інших рунчелів („спонзор“). Хто не мав запевнення від рунчелів, таких добродійні організації примістили в готелі, потім порозумілися з рунчелами і відіслали нових імігрантів на їх адреси. При перевірці пакунків митними урядовцями і виставленні посвідок, що нові імігранти приїхали законно в Америку, траплялися труднощі з причини незнання мови, а тоді мусіли станути до помічі урядовців оті добровольці, що їх настановили добродійні організації.

З поміж 205 українців, які приїхали або як польські громадяни або як бездержавні, подавляюча частина була під опікою катол. комітету, деякі під опікою Світової Ради Цер-

ков. Одну родину відставлено до іміграційної стації на Еліс Айленд, з причини недуги дітей, які набавилися під час дороги, а один чоловік попов туди тому, що десь затратилися його документи. Більша частина українців поїхала на Захід, деякі опинилися в Нью-Йорку, а були такі, що їх забрали на підставі фермерських афідевів до південних стейтів. Сиріт забрали провізорично до сиротинців, а щойно опісля будуть їх віддавати на адоптування родинам.

Перемога червоних в Манджурії

АМЕРИКА ЕВАКУЄ СВОІХ ГРОМАДЯН З ПІВНІЧ. КИТАЮ.

Нанкінг, 1 листопада. — В останньому часі комуністичні війська адобули цілий ряд перемог в Манджурії, що практично дало їм контролю над цією частиною Китаю. Сьогодні рано комуністичне радіо повідомило, що червоні війська проломали оборонні лінії до Мукден та увійшли до міста, де продовжуються ще вуличні бої. Згідно з урядовим китайським повідомленням, Мукден був евакуований після того, як втрачено надію на можливість оборони. У висліді цієї поразки урядових військ в Манджурії, американські консуляти в Пейлінгу і Тіентсін розіслали всім своїм громадянам в північному Китаю окремі листи, пропонуючи їм залишити ці загрожені території. З подібними пропозиціями звернувся до своїх громадян теж британський консулят в Пейлінгу. Перемога червоних в Манджурії створює нову обстановку на Далекому Сході, збільшуючи там загальну комуністичну загрозу.

НОВА ГРУПА ВОЯКІВ У.П.А. ПРОБИЛАСЯ В АМЕРИ- КОНСЬКУ ЗОНУ.

Фюртський „Уас“ у власній кореспонденції в Регенсбургу повідомляє, що в другій половині вересня пробилася з України в американську зону Німеччини нова, вже сьома з черги, невеличка група воєнків Української Повстанчої Армії, які ще в липні цього року перебували в околиці Львова. Вояки УПА оповідають, що вулицями Львова днями і ночами просувалися у напрямі на захід великі большевицькі транспортні. Червоні бігли тихче говорять людям, що вони йдуть „на війну зі згнилим заходом“, щоб „визволити пролетарів з капіталістичної неволі“. В цілому Советському Союзу тепер велика воєнна психоза. Як і попередні, так і ці вояки УПА мусіли продиратися з України через густі застави та кілька разів зводити бої з большевицькими і чеськими відділами.

П-НІ РУЗВЕЛТ ОДЕРЖИТЬ ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ

Париж, 1 листопада. (ЮП). — Університет французького міста Ліон відзначив п-ню Еліно Рузвельт дипломом почесного докторату. Диплом вручать їй під час окремої урочистости в найближчу середу.

ОГІДНЕ ВБИВСТВО АМЕРИ- КАНЦЯ У ВІДНІ

СВІДКИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ
В ЗЛОЧИНІ СОВЕТСЬКИХ
ВОЯКІВ.

Відень, 1 листопада. — Вчора рано на полі біля Відня в советському секторі знайдено змаскуваного трупа місцевого урядника Програми Європейської Відбудови (плану Маршала), Ірвінга Росса, разом зі здемолюванням його автом. В тому самому секторі знайдено важко побиту дівчину Аїну Суткіну, яка зізнала, що вона була разом з Росом та що на них напало чотирьох советських воєнків. Її побили і викинули з автом. Советські власті роблять труднощі американським слідчим в дохопленнях для в'яснення злочину.

ЗАХІДНА ЕВРОПА ПРИГОТОВИЛА ПЛЯН ОБОРОННОЇ ДОПОМОГИ

Лондон, 1 листопада. — В головній квартирі філд маршала Монтгомері, призначеного предсідником оборонного комітету об'єднаних оборонно-військовим союзом в Брюсселі 5 західно-європейських країн, приготовлено вже плян американської військової допомоги цим країнам, що має бути предложений ЗДА ще до кінця цього року. Хоча подробиці пляну держаться в таємниці, проте, в поінформованих колах вважають, що ці країни, іменно: Британія, Франція, Бельгія, Голандія та Люксембург, прохатимуть від Америки повного забезпечення 20 дивізій, головню бронетанкових і парашутних, та до 1,500 ракетних босних літаків для першої оборони цих країн перед можливим нападом та заки могла б наспіяти воєнна американська допомога.

ГРІЗНЕ СТРАНКОВЕ ПОЛО- ЖЕННЯ У ФРАНЦІЇ ПРО- ДОВЖУЄТЬСЯ.

Париж, 1 листопада. — Зорганізований опанованими комуністами професійними спілками страйк французьких вуглекопів продовжується, параліжуючи господарство країни. В останньому та після того, як французька армія і поліція дала необхідну охорону тав робітникам, які відмовилися від страйку в шахтах, комуністи намагаються перенести страйкову боротьбу теж до морських пристаней та на залізницю, не допускаючи до транспорту вугілля. Поліція та військові відділи безпеки поробили відповідні заходи для охорони нестрайкуючих робітників теж в портах і на залізницях та забезпечили нерезів вугілля потягами з Бельгії.

ЗАГРОЗА УРЯДОВОЇ КРИЗИ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 1 листопада. В останні дні прийшло до безпосередньої загрози коаліційного грецького уряду прем'єра Софуліса, як з боку самих коаліційних партій популістів і лібералів піднесено цілий ряд закидів проти цього уряду, головню щодо замалої енергії в боротьбі проти комуністів. Провідники опозиції вже вчора задумували видивгнутися в парламенті справу заяви довіря теперішньому урядові, але її докищо відложено, з огляду на відсутність в Атенях цілого ряду відповідальних керівників. Теж король мав звернутися до опозиції зі закликом відложити цю справу.

НА ВИПАДОК ВІЙНИ СОВЕ- ТИ НЕ МОЖУТЬ РАХУВАТИ НА ЮГОСЛАВІЮ.

Мадрид, 1 листопада. На підставі достовірних інформацій в міжнародних дипломатичних колах вважається, що розбіжності між Советським Союзом і об'єднаними в Комінформі його сателітами з одного боку, а Югославією з другого, є тепер такі великі, що на випадок нової світової війни Советський Союз в жодному разі не міг би з певністю розраховувати на Югославію по його боці. Кінцеве одреплення Югославії залежало б від становища західних союзників. У зв'язку з цим заподіється теж можливість зміни американської політики у відношенні до Югославії.

СОВЕТИ ОБСТОЮТЬ ТВЕРДЖЕННЯ СТАЛІНА ЩОДО БЕРЛІНА.

Москва, 1 листопада. — Московська преса намагається далі „аргументувати“ твердження Сталіна, мовляв західні союзники відмовилися від договору в справі мирного поладження спору щодо Берліна. Знову говориться про „порозуміння“ між Військовим та представником нейтральних в цій справі в Раді Безпек, на яке мали зразу погодитися західні союзники та яке опісля відкинули. Як відомо, ці твердження Сталіна заперечено офіційно як з американського й британського, так і нейтрального боків.

ВІЙНА В ПАЛЕСТИНІ ПРО- ДОВЖУЄТЬСЯ.

Тель-Авів, Ізраїль, 1 листопада. — Не зважаючи на всі заклики і домагання Ради Безпек О.Д. про завершення зброї в Палестині, війна там продовжується. В останньому Ізраїльське командування повідомляло про здобуття повної контролю над цілою Галілеєю та на практичне виключення з війни другої єгипетської армії. Ізраїльці мали віднести цілий ряд перемог теж в поході до кордонів Ливану.

НОВІ БРИТАНСЬКІ ЛТАКИ ДО БОРОТБИ ПРОТИ БЛЬКАДІ БЕРЛІНА

Лондон, 1 листопада. — Сьогодні вилетить з Англії до Німеччини перша ескадрила нових військових транспортних літаків, що має бути використана в боротьбі проти советської блокади Берліна. Це найбільші і найшвидші того роду літаки, що збільшать можливість постачання до Берліна на приблизно 700 тонн тижнево.

ПАРАДА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ АРМІЇ В ЛОНДОНІ.

Лондон, 1 листопада. — Столиця Британії бачила вчора найбільшу від закінчення війни парад територіальної армії, в якій взяло участь понад 8,000 осіб, дефілюючи перед королем. Парада була частиною програми в акції за новими добровольцями та внядала загальну непевність міжнародного положення.

СОВЕТСЬКА СУДОВА КО- МЕДІЯ В РУМУНІЇ.

Букарешт, 1 листопада. — В опанованих Советами країнах повторюється тепер точно процес, що його перейшов сам Советський Союз від початку своєї історії. Це відноситься до всіх ділянок життя та до повної „соціалізації“ не тільки господарства, але й людських душ. Вчора тут закінчено процес проти 11 обвинувачених „ворогів народу“, обвинувачених в „змові“ зі західними країнами та в підготовці саботажа. Обвинувачених вже встали до тої міри „соціалізувати“, що всі вони призналися до вини, потвердили всі зроблені їм закиди та просили ласки і помилювання.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1120 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA: SUBSCRIPTION RATES:

На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

В Джерсі Ситі і закордоном:

На рік	\$10.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	\$5.25	One year	\$10.00
На три місяці	\$2.75	Six months	\$5.25
Число з понеділка (англійською мовою):	\$2.75	Three months	\$2.75
		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів. За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗРАДА ХРИСТИАНСЬКИХ ПРИНЦИПІВ

Кремлівська пропаганда, як відомо, де може, там вдирається навіть до християнських церков і проповідниць. В Америці зуміла вона побаламутити у своєму часі багато православних церков, священників та єпископів, головні російських, а теж і деяких протестантів. Деякі з них, «відвідували Росію», а повернувшись до Америки допомагали комуністичній пропаганді поширювати неправду про совєтський «рай», а зокрема про «свободу релігії». Дехто з них — як от д-р Меліш — далі фігурує у протестантах, що обвинувачують Америку, а виправдують Росію. Тому саме добре сталося, що про ці справи заговорила сема конвенція Американської Ради Християнських Церков (фундаменталісти), ухвалюючи одностайно резолюцію, щоб Злучені Держави «вже раз змирилися зі Совєтами», під чим не треба розуміти війну, але кінєць усякому «апостерству».

Треба ще згадати, що ця організація повстала в 1941 році в опозиції до Світової Ради Християнських Церков в Америці, приписуючи їй «комуністичні та папифістичні тенденції», бо таким чином краще зрозуміємо теж її резолюцію, прийняту тепер на конвенції в Філадельфії. В цій резолюції виступається проти «фальшивої моралі» і «папифістичної пропаганди» та викидуються «години, коли Росія матиме вже атомову бомбу». Таку поведінку конвенція визнала «зрадою християнських принципів» та допомогла комуністичній поведінці цілий світ. Особливо гостро заатакував проповідник д-р Герольд Т. Каммонс «релігійних лібералів», що змагають до «централізації влади» та «стають через це знаряддям антихриста».

Що «рука сатани», як це було говорено, добивається нині навіть до церкви, можна пізнати найкраще по тім, що діється з церквою в Росії, коли глибше застановитися хочби над виявами відчуженості Сталінові з боку московського патріарха. Ще гірше, коли ми свідками подібного згіршення навіть на американській землі й коли говорять про свободу релігії в Совєтах навіть по американських церквах, бажаючи таким поведінням відвернути Америку від війни з Росією.

Американська Рада Християнських Церков, як інституція протестантська, звертається головню до таких протестантів, що є за замирення за всяку ціну. Вона каже, що це є божевіллям, маючи атомову бомбу, далі уступати раз-у-раз Росії і комуністичній таждати, поки Росія не виробить такої самої бомби.

Не мішаючись у чисто релігійні справи і це, що ділиться протестантів під цим оглядом, мусимо зазначити, що становище Американської Ради Християнських Церков у відношенні до Росії та комуністичної загрози є зовсім правильним. Ми теж левні, що дальші події заставляють й інші протестантські деномінації перевести основну ревізію в їх відношенні до Росії та комунізму взагалі.

Північно-Атлантийський Оборонний Союз

Два, на перший погляд протиріччя, звітлення вказують на основну переміну в думках рішальних політичних чинників у світі. Американський діючий секретар стейт, Роберт А. Ловет, на пресовій конференції признав, що вже зроблено перші кроки для створення Північно-Атлантийського Договору для оборони Європи й Північної Америки; ген. сер Ррайен Робертсон, військовий британський губернатор Німеччини, оприлюднює свою згоду на відтягнення окупаційних армій з німецьких земель з метою розв'язки німецької проблеми.

Протиріччя полягає в тому, що для оборони Західних держав треба створити з Німеччини військову базу, як про це зрештою писали недавні добре поінформовані кореспонденти з Вашингтону, а відтягнення військ з Німеччини вказувало б на резигнацію з тої оборонної бази в Європі.

Коли ближче передумати обидві, вони вказують на далекосяжні заміри Західних держав, які з одного боку можуть відложити на необхідний час грозу неминучої, — як здається — війни; з другого боку це може дати підставу до постійного укладу політичних сил на лад колишньої системи «європейської рівноваги сил».

Концепція Атлантийського Союзу називалася довгий час, як це показується з оприлюднених у Вашингтоні й у Парижі заяв. Дискусії у столицях кільканадцяти держав ішли потайки цілими місяцями по обох боках Атлантийського океану. В парі з дискусіями поєднувалося вперше Союз Західно-Європейських держав і оборонні порозуміння між Злученими Державами й Канадою. Коли тепер дійшло до цього, що можна оприлюднити факт складення підстав спільної оборони Америки й західно-європейських держав, то це справді велика подія. Вона вказує, що світ остаточно розколовся на дві частини, хоч як завзято культурні народи бажали собі втримання ідеї одного світу в Організації Об'єднаних Держав. Це теж доводить, що світ ще не дозрів до ідеального об'єднання.

Одна велика шкода виходить з такого розламу, а це необхідність велитського зброєння Західних держав, щоб протиставити свою силу совєтській військовій силі. Та на це, як тепер стоять діла, нема ради. З двох лів треба вибрати менше. Може ліпше мати збройний мир, замість безупинної холодної війни.

Панує загальне переконання,

що загроза совєтської мілітарної агресії спонукала західноєвропейські держави скласти договір в Брукселі і що тепер Канада й Злучені Держави вже підготували договір в справі постачання допомоги для спільної наїзду Совєтів на Західну Європу. Саме в такому часі коли вже все готове до суцільної акції держав по обох боках Атлантийського океану, представник Великобританії оприлюднює намір залишити окупацію Німеччини.

Оцей намір вказує на план створення в Німеччині буферної держави між Совєтами і Західними державами, щоб відволікти, або й цілком недопустити до удару між Східним і Західним світами. Коли Америка, Англія й Франція згодяться на спільний план втримання військ в Європі поза Німеччиною, тоді відпаде страх Франції перед відбудовою нової збройної Німеччини, бо Франція завжди лякалася німецької мілітарної потуги. Коли б у критичних положеннях Західні Аліанти були згодні на план озброєння нової Німеччини для війни проти Совєтів, то можна було побоюватися, що нова Німеччина знову стане загрозою Європи. Коли повенена Німеччина буде тільки економічним чинником в середині Європи, можна надіятися, що Совєти здійснять видвинутий недавно свій власний план евакуації своєї німецької зони. Цей план, як здавалося, був придуманий для провокації й демагогії, але з хвилиною створення Північно-Атлантийського Союзу він може стати реальним.

У свідомості, що Північно-Атлантийський Союз готовий до хвилини виступити збройною силою проти Совєтів, Кремль мусить дотримуватися власного плану й відтягнути свої війська з Німеччини, а може і з Польщі, і станути аж на своїх власних кордонах. Коли б так сталося, тоді Німеччина може бути об'єднана політично і почати свою політичну відбудову як цілість. Тоді теж можна буде почати переговори між Совєтами й Західними Аліантами для закладення миру з новою Німеччиною. Коли станеться так, як тепер передбачують Західні держави, Росія не буде в спроможності відмовитися від мирових переговорів. Шойно тоді, коли б Совєти відмовилися, прийде пора на плян озброєння нової Німеччини, а якраз цього Росія боїться.

З хвилиною підписання плянованого Північно-Атлантийського Договору прийде на чергу плян створення Злучених

Лев. Ясінчук.

Міркування з нагоди Листопадових Днів

Великий Чин, довершений у пам'ятну ніч під Першого Листопада 1918-го року у Львові й Галичині, що чудодійною силою розбудив в українському народі приспану напів свідому тугу за власодержавністю, що не зважаючи на чотирорічні військові страждання народу охопив усі верстви населення і в один момент об'єднав їх у зрілу націю, не може бути призабутим в українській історії. Він буде завжди привокувати народ до неможливості ліхтаря в найбухлівіших і найчорніших ночах його життя.

Розвиток народів, історичних дій, ба навіть окремих одиниць, що зазначили себе особливими прикметами, ми прикиньмо оцінювати й відмічувати десятиріччями. Рік 1948 являється особливим річницею, що заставляє розглянути в теперішній мужеській зрілості українського народу період його дитячого віку. Саме в цьому році 30-річчя чину не зайвим буде звернути наші думки на час, що попереджував цей межовий рік 1918. Воно потрібне на те, щоб — кому треба, хто має сумніви — було легше зясувати собі, чи роздавлений і розвіяний сьогодні український народ має дійсно вигляди захити самостійним державним життям і скільки на це потрібне часу.

Було проминуло 70 років від

Держав Європи. Цей проект вже був обговорений впливовими чинниками по обох боках океану. Хоч в цій справі далі нема ясно кристалізованої думки, то заяви поодиноких державників вказують, що це ідея не дуже далекої майбутності. Коли Совєти прийняли хоч на якийсь час виконання свого наміру завоювання світу, тоді саме під охороною держав з Північно-Атлантийського Договору можна б приступити до здійснення цього ідеалу.

Вже тепер говорять про скликання військових і політичних репрезентантів 16 європейських держав, які приступили до Пляну Маршала. Коли б дійшло до таких нарад, то це саме дало б підставу до дальшої акції в цьому напрямі. Не виключене, що в такому часі деякі сателіти могли б приєднатися до цього пляну, а тоді велика ідея набрала б реальних підстав. Шойно тоді можна б думати про дальше об'єднання на засадах миру, справедливості й збратання відьмих народів. Бодай так думають проєктовальці Північно-Атлантийського Оборонного Союзу.

1948 року, що його історія відмітила почесним іменем «всесвітнього року українського народу в Галичині від ганьблячої важкої польської панщини; 70 років від введення в Австрії конституції, що її народ окреслював «куцою»; 70 років від першого меморіалу української верхівки в Галичині до австрійського цисаря, де вперше поставлено вимогу на власне окремішнє національне життя. Сімдесят років від тієї пори — всебічної праці серед і для народу, праці щораз більше продуманої, щораз більше планової й послідовної. За той час розвинулася та вітка українського народу, що жив у Галичині під Австрією, до тієї міри, що 1-шого листопада 1918 року він зрівався вірливим дотом з силою лева, щоб за однієї ніч завершити Велику Остерію, воскресити на своїй землі українську державність з столицею у старому княжому місті Львові.

На своєму розвоєвому шляху переступив наріз за попередніх 70 років ті перешкоди, що їх з чортівським помислом творили польські жандарми в австрійській службі. Не припиняв розвитку проліта кров'яних патріотів — українських селян у Чернівцях, чи Львівському. Не здавали розвоєвої настанови ті, що обмежували творення української інтелігенції. Не заважала переважно урядова підтримка українських новітніх яничарів-москвофілів, що часто поносило ролю ефіянтів. Навпаки, всі ті й багато інших чинників скріплювали завзятого народу, що ширився своїми кроками в чорній кожухі української однієї ясноти й непорушну думку, висловлену так по мистецькому Генію народу, Т. Шевченком, що тільки «в своїй хаті, своя правда і сила, і воля!»

Від тієї пори, від 1-го листопада 1918 року пішов розвиток народу в прискореному русі. Відпала потреба поширювати напів підпольним способом свідомості в народі про одне спільне національне ім'я українців. Зайвим стало говорити про потребу рідної держави, бо ті моменти народний прощав своєю на практиці, що коштувала йому майна й крові найцінніших з-поміж членів рідні. Автім — після довершеної всенародної війни за закріплення державності, залишилися рідні герої, що навіть не вважали закінченою збройну боротьбу, але продовжували її палкою любов'ю й гарячим серцем, позначаючи

пройденний шлях тюремними казматами, витерпівши катуваннями і шибеницями. І дарма, що Польща, маючи дані на могутність — витрачувала щонайменше половину своєї сили замість на власне скріплення; на поборовання непотрібного українства, — український народ у Галичині розвивався так швидко на всіх ділянках, що потягав за собою й давні царські землі України — Волинь, Холмишину, Поділля, й Підляшшя. Ті землі то брали на себе провід українського буття в Польщі, коли в 1922 р. Галичина, щоб не передершувати своєї державної приналежності, збоїкотувала вибори до варшавського союму, то йшли (особливо в культурній ділянці) під «досвідний провід Галичини, віддаючи його на І. Освітньому З'їзді в Рівному 1926 р. в руки львівської «Просвіти» й «Рідної Школи». Не зважаючи на польський гнет, український народ піднімався все вище й вище, здобуваючи щораз нові осяги.

Те, на що наріз потребував зразу 70 років, можна було здобути по всій імовірності за 20 років. Настала ІІ Світова Війна зі своїми знищеннями й руїнами. Але живий наріз це не будівля, ні машина, що розлітається під ударом бомби й стає недо вжитку. Наріз — це збірота духа, що не пропадає; це резервоар поглядів, ідей, досвіду, саме тих вічних цінностей, тих Божих дарів, що їх не знищить навіть висвоєдженна атомова енергія. Наріз сьогодні вправді розсипаний по світі — по Сибірах, Казахстанах і всіх частинах світу. Але він поніс у своєму серці любов до Рідної Землі; він наряджений енергією — віддати свої сили для її скіплення, улагодження й оборони.

Після цієї війни теж не зазначитися сили, що на Рідній Землі страждають пануванням непрошених зайців. Ті сили перебирають на себе ролю оборонців і месників народу. Вони насичуються енергією ненависті електричні батареї для посилення току, що жде сполуки зростаючих нарядженням у світі. При своєчасному вмилому й спаяному пущенні в рух тієї енергії розлетяться некороновані царства; зрушиться з своїх осідків український народ і вхопить у свої руки знову зброю, щоб викувати нову Демократичну Українську Державу.

А Перший Листопада буде золотом загравою освітлювати Новий Чин.

В часі прискорених дій, це вже не буде тривати десятки років.

Будьмо готові!

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОІХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПИСИТЕ СЯ ТЕРМІНОМ

М. Брадович.

ЧУЖИНОЮ

4) І в міру того, як він говорив, розливалася її власний біль в свідомості загально-національного лиха, зникала душевна втома, викликана власним нещастям і зростала жадаба нової боротьби і нової праці. Вона бачила своє сучасне становище в цілком іншим освітленні, її несподіваність зникла і її місце займало зрозуміння того оточення, в якому вона перебувала і проти якого досі боролася уперто, але напівінстинктивно. Її дивувала докладність відомостей Марка про цілу її каварню та злочинне середовище її відвідувачів, поважна частина яких складалася з більшовиків та їх «белогвардейських» то спільників, то противників. Він скаржесував коротко, але дуже

Неохоче опустила Христія місце, де стався такий значний зворот в її долі, і поспішно верталася до своєї вузької кімнатки, попрощавшись з Марком, який відправляв її частину дороги.

Наступного вечора Марка не було в каварні; тим пильніше прислухалася й приглядалася Христія до відвідувачів. Стара її не були даремними і зійшовшись цієї ночі з Марком могла вона оповісти йому деякі цікаві речі. Спинаючись у вільні моменти на терасі біля широко розчиненого вікна каварні могла вона почути уривки досить гострої розмови, а скорше суперечки, поміж двома відвідувачами. Один з них був, як вона могла довідатися від кельнера, секретарем совєтського посольства, Носенко, а другий — військовий аташе, Добротний. Оскільки могла Христія зрозуміти, закидав другий першою недбалістю, байдужістю до політичних справ, а навіть саботажем заходів проти втечі україн-

ських селян з ССР. Стукаючи плістком об стіл сичав Добротний до свого співрозмовника — Марія переплила Дарданелі, але дивиться, щоб ви не переплили Босфору. Любість Добротного була для Марка більш ніж зрозумілою, «Марію» звався драгивий румунський пароплав, який віз кілька соток українських селян по частині й з родинами з Констанції до Генуї, звідки деякі мали податися на працю до Франції, а решта відплисти італійським пароплавом до Аргентини.

Було теж Марку відомо, що попереджена невідомою особою команда унещадливила коротко під поглядом укриту глибоку підкладку вибухової машини з годинниковим приладом, яка мала б пробити дно корабля і потопити його дати румунам науку не експортувати українських втікачів. Чи Носенко причинився справді до того, що «Марію» з її людським вантажом було врятовано, не міг Марко знати, але він припускав це. Ніякого

сумніву не мав він відносно того, що замах урядили агенти ГПУ, та що Добротний брав в нього посередню чи безпосередню участь.

Політична структура совєтського «посольства» в Царгороді не різнилася в засаді від інших «дипломатичних» установ цього роду. Їх головним завданням було «легалізувати» шпійонську й терористично-пропагандистичну діяльність агентів ГПУ та підпорядкованих їм агентів Комінтерну, які на Балкані особливо сприятливий ґрунт. Агенти ГПУ були про людське око другорядними урядовцями посольства, але в дійсності ці установи стояли ім цілком до розпоряджності, бо голови «дипломатичних» місій стояли під доглядом агентів ГПУ і звичайно тремтіли перед ними. Головою посольства в Туреччині був досить визначний совєтський дипломат, Собольов, який свою дипломатичну кар'єру завдячував ґрунтовному знанню Балкану, що набув

подорожуючи там перед світовою війною як представник петербургської фабрики гумових виробів, «Треугольник». Особливо боявся Добротного він зрештою не потребував, бо не лише був шкільним товаришем Литвінова, а й не мав власного ніяких політичних переконань і був завжди готовий продати за добру ціну навіть власного тата й маму, хоч був поза тим вірливим сином.

До царгородського посольства потрапив Носенко не випадково, а саме тому, що пристав до нього найменше. Належав він до недовітків тої «української» дипломатії, яка з Юрком Коцюбинським на чолі пішла на політичну службу Москві закордоном, бо вірила в можливість української радянської державності та намагалася її гідно заступати на міжнароднім терені, себ-то в другорядних державах східної Європи, а в дійсності виконувала несвідомо провокаторську ролю серед українців поза межами ССР, а головню у

Львові, Варшаві, Празі, Відні і т. і. З українських «Атен» над Молдавою було заслано Носенку на політичну поправу до Царгороду, коли по остаточному відкиданні його опікуна, Коцюбинського, до ССР пропагандивши діяльність української дипломатії повільно ліквідовано.

Але Носенко виявляв себе непоправним, і хоч до його обов'язків в Царгороді деморалізувати українців і доглядати за ними вже не належало, він почував себе надто самотнім в московсько-більшовицькій оточенні сов. дипломатів і втримував, як він казав таємно, знайомство з деякими з нечисленних місцевих українців. (Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМЧАСИМ СТАВЛЯЙТЕ СПІВВІСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬОНІВ НОВОГО МАСТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Українець-скиталець про подорож до Венесуелі

(3 листа до земляка в Нью-Йорку, писаного 11. жовтня 1948 р.)

...Хочемо Вам описати нашу подорож до Венесуелі і наше життя в новому краю. Коли ми писали до Вас з Авсбургу, тоді ми переходили перевірку комісії на дорожній Англії, однак нам не вдалося дістатись туди. Тому ми за пару днів записалися до Венесуелі. До Злучених Держав треба б довго чекати, а Австралія для нас задалеко і туди не пускають без контракту.

Ми виїхали наперед до Авсбургу, 19. липня перейшли перевірку комісії і того самого дня виїхали з Авсбургу до Мюнхену, до Фінк-касарні. Тут ми ждали на літаки й мусіли довго ждати, бо було багато людей з Амстердаму. З Мюнхену виїхали ми в год. 11:30 літаком, а приїхали до Венесуелі 6. вересня в год. 12 в полудне. Ми переїздили понад Паріж, Ірландію до Ісландії, далі понад Канаду й Злучені Держави і летіли понад Нью-Йорк. Тоді літак летів низько і ми могли бачити місто, навіть бачили, як їхали автовулицями. Це справді гарне місто. Видко було безболіві площі, великі будівлі — але все згоріло. В 12 годині в неділю ми спочили на якомись летниці і нам дали обід. Було багато овочів і інших харчів. Там були люди, які нас запрошували до себе, до родин та до знайомих, а хто жив близько, то приходив, щоб з нами порадуватись.

З Америки виїхали ми в год. 12:30 вночі, бо треба було на правити мотори в літаку. З Америки до Венесуелі ми їхали 11 годин. Літаком дуже гарно й цікаво їхати. В середині літак виглядає як трамвай, тільки вікна малі й круглі. Іхати не страшно, тільки тоді трохи трясє, як осідає на землі. Деяким робиться тоді неприємно, але мені нічого не було; я їхав уся дорожку спокійно. З літака на долину не видно нічого як є хмарини або туман. Тоді виглядає на долині як дим або білий сніг, а як гарна дорога, то видно хати, але виглядають такі маленькі як будки. Зате море представляється дуже гарно, навіть можна бачити, як море грає і плывуть кораблі.

З Америки до Венесуелі їхали ми тільки понад море, але летіли зависоко — 2000 метрів. З летниці у Венесуелі ми виїхали автобусами в год. 2:30 до табору, який звався Тромпільо. У тім джунглі ми перебували 3 тижні, очікуючи на документи. До містечка Сан Хуан ми приїхали 28. вересня і тут дістав працю по своєму фаху. Працюю в однім склепі офірою большевицького під'ї тут мешкаю. Тут кравці й

кравчині дуже добре заробляють. У цім склепі я роблю тільки маринарки, а за одну дістаю 40 боліварів (так звуть тутешні гроші). На тижень з жіночкою зробимо 4 маринарки і дістаємо 160 боліварів. Дая порівняння скажу, що 10 боліварів то є 3 долари.

У Сан Хуан тепер не є гарячо. Містечко лежить у горах, подібне до Кемтена, тільки дуже на висоті. А там, де ми були в джунглі, то було гаряче. Тут так, як на Україні. Тепер дощевий період, то перепадє дощ. Коли це скінчиться, тоді прийде суха пора, дні будуть гарячі, а зате ночі холодні.

Як у нас родиться на полі жито, пшениця, картопля, то тут родиться на полі риж, кукурудза, банани, е плантації кави і дуже гарні дерева — цитрини, помаранчі, кокосові горіхи, какаові дерева, пальми і ще такі, яких ми навіть не знали, як вони називаються.

Ціни такі: 1 кг. хліба коштує 1 болівар, кг. картоплі 1 б., кг. муки 1 б., кіло смальцю 4 б., кіло м'яса від 3 до 6 б., кг. масла 10 б., літра молока 1 б., кг. солі 2.8 б., кг. ризи 1.20. Отже нам на тижень виходить 50 боліварів, а лишється ще 110 б.

Нам тут добре, тільки трохи сумно, що нема наших людей. Тут ми вже дві неділі, а ще не зустрічали наших. У столичнім місті Каракас є наші люди, є наш одній священик і вже править Службу Божу, тільки ще нема наших газет. Мало інтелігенції і нема кому організувати. Від нас до Каракаса 150 км., то ми туди не їздимо. Я прохав би Вас заперенувати мені з Америки газету, щоб я знав, що в світі діється. Нам скучно з українською мовою, бо наші люди, які сюди поприїздили, живуть на полі, а в місті самі ремісники. Здоровимі Вас шире — Вишніський Дмитро. San Juan de los Montes, Calle Bolivar No. 66, Venezuela

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж обов'язкову доплату до передплати "Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 12.

Видати:	Жертви:	Видати:	Жертви:
46 Н. Н.	\$10.00	3 Андрій Поланський	2.00
50 Товариство Українська Січ	10.00	5 Andrew Gula	2.00
Матвій Цап	8.00	6 Андрій Вовк	2.00
59 Михайл Гальчевич (1947-48)	6.00	6 Іван Максимів	2.00
117 Теодор Гейко	6.00	10 Chomik Dmytro	2.00
Дмитро Матковський	5.00	18 Теодор Ковальчук	2.00
Володимир Мельничук	5.00	18 Michael Harry	2.00
3 Михайло Сухорський	5.00	20 Іван Дибель	2.00
57 Йосиф Білинський	5.00	20 Данило Рубака	2.00
57 Йосиф Дзінба	5.00	20 Володимир Олейко	2.00
59 Теодор І Тейлс Красівський	5.00	25 о. Василь Стебельський	2.00
65 Andrew Smith	5.00	33 Анеля Харичак	2.00
72 Іван Беген	5.00	37 Аграфія Гондочак	2.00
72 Антін Федик	5.00	39 Микола Голдик	2.00
117 Петро Зюбницький	5.00	39 Іван Фрайда	2.00
133 Теодозій Касів	5.00	42 Андрій Ткачук	2.00
142 Андрій Поліщак	5.00	45 Петро Гайна	2.00
184 William Gdzuk	5.00	45 Andrew Homka	2.00
198 Anna Sydor	5.00	50 Theodore Kozar	2.00
213 Андрій Басар'я	5.00	52 Василь Бурко	2.00
229 Дучак Михайло	5.00	52 John Bordenuk	2.00
259 Емільян Скородиский	5.00	57 Філімон Шершунювич	2.00
291 Петро Галиш	5.00	57 Микола Заблудний	2.00
292 Фокс Іван	5.00	57 Онуфер Лесняк	2.00
292 Андрусевич Ілько	5.00	57 Михайл Галашин	2.00
292 Кізел Петро	5.00	57 Василь Сташко	2.00
298 Морозович Василь	5.00	57 Григорій Недільський	2.00
309 Тов. Український Клуб	5.00	57 Василь Любимський	2.00
310 W. Szymba	5.00	59 John Kuziv	2.00
361 Peter Nakupinsky	5.00	59 Василь Папроцький	2.00
385 Петро Угринчук	5.00	59 Дмитро Постоловський	2.00
400 Nicholas Wolowieski	5.00	59 Стефан Пушницький	2.00
276 Theodore Walendiat	4.00	64 Pacer Fedenkiewicz	2.00
292 Войтович Павло	4.00	65 Harry Yablonsky	2.00
Katarzyna Skubiak	3.00	65 Михайл Романович	2.00
18 Антін Дзінба	3.00	69 Eugene Bobetsky	2.00
59 Дмитро Черниш	3.00	70 Eva Chomen	2.00
60 Франко Маршівський	3.00	76 Michael Zdonik	2.00
117 Василь Збіликович	3.00	76 Іван Кірило	2.00
122 Анна Пуча	3.00	76 Іванів Рюсиф	2.00
130 Настя Бурко	3.00	76 М. Курочка	2.00
133 Fran Romanushyn	3.00	82 Михайло Гирювич	2.00
142 Петро Остапчук	3.00	90 Василь Жолобайко	2.00
155 Мих. Чумер	3.00	94 Dmytro Wasik	2.00
174 Андрій Савран	3.00	100 Загитиш Василь	2.00
176 Петро Коцюловський	3.00	101 John Filler	2.00
217 Михайл Рудий	3.00	101 Андрій Крижан	2.00
221 Seniw John	3.00	102 Nicholas Gorych	2.00
234 Константин Плат	3.00	103 Theodore Beruk	2.00
243 Василь Тупиш	3.00	103 Roman Iwanec	2.00
285 Йосиф Кошуба	3.00	117 Микола Демкович	2.00
292 Вісник Волд	3.00	118 Павло Віслючий	2.00
292 Маланка Андрій	3.00	122 Hnatuz Theodora	2.00
292 Petryk Anna	3.00	127 Snajczuk O.	2.00
292 Андрій Крижан	3.00	130 Михайл Крауц	2.00
336 Іван Сидоренко	3.00	130 Іван Середиский	2.00
371 Юліан Баранюк	3.00	130 Антін Горішний	2.00
Stephen Anthony, передплатник	2.00	130 Петро Малец	2.00
Василь Галинський, передплатник	2.00	130 Михайл Коваль	2.00
Данило Греб, передплатник	2.00	130 Корнелію Луцка	2.00
Яків Пастух, передплатник	2.00	133 N. Brunka	2.00
Стефан Шкуніш	2.00	133 Harry Didocha	2.00
Stefan Drod	2.00	140 Іван Кравець	2.00
Michael Ladan	2.00	142 Гаврило Білинський	2.00
Михайл Дода	2.00	142 Михайло Маркович	2.00
Анна Мельник	2.00	142 Михайл Гульчак	2.00
John Kilina	2.00	142 Йосиф Горінь	2.00
Dmytro Zin	2.00	142 Френк Яворський	2.00
Harry Kopiak	2.00	143 Wasyi Koladiuk	2.00
		146 Sam Hotra	2.00
		152 Theodore Hladky	2.00
		153 Joseph Andrewshetko	2.00
		156 Василь Новак	2.00
		156 Микола Мулар	2.00
		156 Микола Ішук	2.00
		156 Михайл Єдинак	2.00
		156 Прокип Блотний	2.00
		156 Григорій Довид	2.00
		156 Франко Тресь	2.00
		158 Frank Zvir	2.00
		167 Миколай Белевський	2.00
		167 Мислав Григорій	2.00
		170 Григорій Павлик	2.00
		174 Панько Коваль	2.00
		179 Василь Тустановський	2.00
		183 Степан Лопницький	2.00
		188 Василь Ч. Трунко	2.00
		188 Розалія Цмалю	2.00
		192 Олекса Ангел	2.00
		192 Iko Wereszczak	2.00
		200 Michael Worona	2.00
		204 Михайло Баран	2.00
		204 Михайло Бакусович	2.00
		204 Яків Марків	2.00
		206 Околіта Ліля	2.00
		206 Іван Затонський	2.00
		209 Stephen Kielman	2.00
		210 Антін Струк	2.00

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ МАЮТЬ НИЧОГО СПІЛЬНОГО З УКРАЇНСЬКОЮ КУЛЬТУРОЮ.

Посилаю до "Свободи" листочку, якою закликається українських громадян прибути до Нью-Йорку на виставу, на якій буде представлена "українська культура". Думаю, що не тільки в нас, але й в інших тут дістав працю по своєму фаху. Працюю в однім склепі офірою большевицького під'ї тут мешкаю. Тут кравці й

вали", які не є нічим іншим, а тільки новою спробою поширення большевицьких впливів. Переконались, як от у нас, що в тих виставах беруть участь люди, що не мали ніякої не мають нічого спільного з українською культурою, а навіть з українським іменем. Це давні "кацапи", московські стулки, або люди не-українського роду, відомі з ненависті до українського народу та його визвольних змагань. Знов інші — відомі большевики. Думаю, що на ці речі треба звертати увагу, бо бачу, що багато людей падає навіть цілком невинно жертвою зручної комуністичної пропаганди, прикрито "культурною" назвою та українським іменем.

Т. К.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЗГАРМОНІЗУВАВ ДЛЯ ХОРІВ

ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Зміст: 1) У полі могола з вітром говорила; 2) Ох, і зійди, зійди ти зіронько та вечірня; 3) Ой, ти зіронько; 4) Ох, і заколивай таїяє сонце; 5) Випав я криниченьку; 6) Ой, на горі каліна; 7) Ой Василь, Василю; 8) Ой, гаю мій, гаю; 9) Баршполь; 10) В кінці греблі шумять верби. Всі пісні з повним текстом пісень.

Ціна \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

"СВОБОДА"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

22. жовтня 1908 р.

634 НОВИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ ПРИСТУПИЛО В ВЕРЕСНІ.

В місяці вересні приступило 634 нових членів до У. Н. Союзу. Приступили поодинокі, а теж зорганізовано такі нові відділи: Бр. Успення Пр. Богородиці, від. 189, в Св.т. Форт, Па.; Бр. св. Володимира, від. 190, в Ньюарк, Н. Дж.; Бр. св. Василя Вел., від. 191, в Трой, Н. Й.; Бр. св. О. Ніколая, від. 192, в Геркімер, Н. Й.; Бр. Успення Пр. Богородиці, від. 193, в Ред Стар, В. Ва.; Бр. Пресв. Богородиці, від. 194, в Миннеаполіс, Мин.; Бр. св. Петра й Павла, від. 195, в Піксілі, Н. Й.; Бр. св. Михайла, від. 197, в Свайерс, Па.; Бр. св. Арх. Михайла, від. 198 в Порт Джервис, Н. Й.; Бр. Преч. Діви Марії, від. 199, в Вайтінг, Інд.; Бр. св. Арх. Михайла, від. 201, у Виппані, Н. Дж.; Бр. Пресв. Діви Марії, від. 202, в Оберн, Н. Й.

29. жовтня 1908 р.

СУМНА ПОДІЯ В ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВІ В НЬО БРИТЕН, КОНН.

У дописі під повищим наголовком у великих розмірах описана бійка, яку викликали гр.-катол. вірні "угро-русини" в неділю, 11. жовтня, з галицькими українцями після утрени й переводили її аж до початку Служби Божої. Під час бійки уживано ліхтарів з престола. У бійці ранено небезпечно двох людей. Поліція на домагання кураторів, угро-русинів, арештувала самих галичан, але після пересуду випустила їх а зарештувала 10 "угорчан". Церкву замкнуто і галичани перенеслися з богослуження до винаймленої залі. Як причину до цієї сумної події згадується в дописі безпідпунктне одження в угро-руським "Американско-Русським Вестнику".

"НАШІ ШКОЛИ".

Під таким наголовком помістив учитель Дмитро Андрейко першу статтю на згадану тему з висношенням недомагань на полі українського парафіяльного шкільництва. Він подрібно обговорює недостаточні улаження шкіл в будинках і душних залах, які стримують дітей від школи. Щоб не допустити до "моральної й фізичної втрати" автор радить приступити якнайшвидше до направи лиха.

5. листопада 1908 р.

У другій статті "Наші Школи" пригадується Дмитро Андрейко над учительськими силами в українських вечірніх школах, які не мають майже ніяких кваліфікацій на учителів, а крім того "екс-учених і недочених". Понад те закладає автор церковним тростям, що вони накладають учителям деякі роботи, які понижують їх перед учнями. Потім пригадується Андрейко над методами навчання, які в деяких випадках відраштують дитвору від науки. Як поправити ці недостатки, автор не згадує.

ЧЕРЕЗ ВИБОРИ ПРИПІЗНИЛАСЯ "СВОБОДА".

Тому, що 3. листопада відбулися вибори на президента Злучених Держав, під час яких вибрало Вільяма Г. Тефта президентом, а Джеймса С. Шермана віцепрезидентом, друкарня "Свободи" мусіла стати. Внаслідок того число припізнілося на один день.

476 Іван Фейтута	2.00	156 Микола Ясний	1.00
476 Павло Марк	2.00	156 Максим Шудлак	1.00
476 Ксенія Рухалак	2.00	156 Микола Каруя	1.00
477 Іван Волошин	2.00	181 Іван Ткач	1.00
Петро Сорокош, передплатник	1.00	186 Michael Hyniansky	1.00
Дмитро Демкович	1.00	199 John Labesky	1.00
59 Володимир Венгрович	1.00	218 Михайло Сороч	1.00
59 Анастасія Глива	1.00	266 Михайло Ковальчук	1.00
59 Анна Кучма	1.00	284 Іван Тимкович	1.00
103 Стефан Юсків	1.00	288 Адам Кубарич	1.00
130 Марія Галда	1.00	361 Петро Левиш	1.00
156 Михайл Яцик	1.00	435 Іван Тарнавський	1.00

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ

влаштує:

ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ СВЯТОЧНИЙ

КОНЦЕРТ-АКАДЕМІЮ

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ 30-х РОКОВИТ

ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

в неділю, дня 7-го листопада 1948 р.

В АВДИТОРІ ВАШИНГТОН ІРВІНГ ГАЙ СКУЛ

при 16-ій вулиці та Ірвінг Плейс (між 3-ю і 4-ю Євенеями) в Нью-Йорку.

Початок Свята в 7-ій год. веч.

У виконанні програми Свята візьмуть участь:

- 1) Хор Української Автокифальної Православної Церкви під керівництвом проф. Василя Занітєвича.
- 2) Хор "Боян" при Організації Самопомічі Нової Української Іміграції та Квартет під керівництвом проф. Богдана Крушельницького.
- 3) Зі сольно виступить п. М. Дикий і з деклямацією пані Н. Хоманчук.

З промовами виступлять п.п.: Адв. М. Гаврилко, голова Комітету, д-р Т. Воробець, Д. Галич, пані М. Скубова і пані М. Кусі.

У вступній частині Свята буде висвітлена кольорова кіно-картина артиста-маларя Івана Кучмака про Визвольні Змагання Українського Народу за останнє 30-ти ліття.

Тому, що це історичне Свято відродження української державності влаштовують спільно всі українські організації міста Нью-Йорку, просимо всіх українців ньюйорської мітropolії взяти в ньому масову участь і цим належно і гідно вшанувати цю велику річницю, засвідчуючи тим свою духову і національну єдність, яка в теперішню велику пору так дуже потрібна.

Запрошуємо всі українські організації взяти участь у Святі зі своїми прапорами. Вступ, в ціні одного долара, можна лабути в: "Арт Моде", 181 — 2 Євенеї, "Сурма", 11 Іст 7 вул.; "Наш Базар", 151 Євенеї А і в Українській Кооперативі, 76 Іст 7 вул.

Об'єднаний Комітет Українських Організацій міста Нью-Йорку.

НА БАЖАННЯ

багатьох покунців адміністрація "Свободи" вже має цього року на продаж

Нові Різдвяні Картки

У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ В КОВЕРТАХ

Вони є виготовлені на підставі оригінальних вірців відомого маларя Мирона. Картки є в п'ятих кольорах з гарними українськими святочними побажаннями.

Ціна одної картки 15 центів
Дванадцять карток за \$1.50

Замовлення просимо слати враз з грішми винаючи понижчий купон.

Імя _____

Адреса _____

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

Занимається покрови
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-4777